

Brusel 24. dubna 2025
(OR. en)

8235/25
ADD 1

JAI 491
SCHENGEN 22
SCH-EVAL 25
FRONT 95
IXIM 79
MIGR 145
ASILE 34
ENFOPOL 121
COMIX 121
CORDROGUE 45
VISA 60
CH
IS
NO
LI

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	23. dubna 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 185 final
Předmět:	PŘÍLOHA sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Zpráva o stavu Schengenu 2025

Delegace nalezou v příloze dokument COM(2025) 185 final.

Příloha: COM(2025) 185 final

V Bruselu dne 23.4.2025
COM(2025) 185 final

ANNEX 1

PŘÍLOHA

**sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému
hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů**

Zpráva o stavu Schengenu 2025

PŘÍLOHA 1

Provádění schengenského systému: horizontální přehled a přehled pro jednotlivé země o schengenských hodnotících a monitorovacích činnostech, včetně situace na vnitřních hranicích

Schengen je největší prostor svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic na světě. Využívá ho více než 450 milionů občanů EU a také státních příslušníků třetích zemí, kteří v EU žijí nebo ji navštěvují jako turisté, studenti či za obchodními účely. V uplynulých čtyřech desetiletích zajišťoval Schengen tuto svobodu a bezpečnost díky spolehlivému rámci, který je základem jeho každodenního fungování. Schengenský systém stanoví harmonizovaná pravidla pro vstup odpovídající vysokým standardům, zajišťuje přísnou a účinnou správu vnějších hranic a podporuje účinnou spolupráci v oblasti prosazování práva a přistěhovalectví. Tento systém nefunguje izolovaně – vychází z rámce správy, který upřednostňuje účinné provádění schengenských pravidel a koordinované reakce.

Za těchto okolností hraje **schengenský hodnotící a monitorovací mechanismus** klíčovou roli při vytváření podmínek pro dobře fungující prostor bez kontrol na vnitřních hranicích. Prostřednictvím tohoto mechanismu vzájemného hodnocení provádějí týmy vnitrostátních odborníků koordinované Komisí a podporované pozorovateli z agentur a orgánů EU hodnocení jednotlivých zemí schengenského prostoru s cílem zjistit nedostatky a zajistit jejich rychlé vyřešení, a zabránit tak efektům přelévání, které by mohly ohrozit integritu a stabilitu Schengenu. Tento mechanismus je rovněž nástrojem, který slouží k posouzení připravenosti nových zemí uplatňovat všechna schengenská pravidla, přičemž konečným cílem je zrušení kontrol na vnitřních hranicích v rámci procesu přistoupení k Schengenu.

V roce 2024 dosáhly Komise a země schengenského prostoru za silné podpory agentur a orgánů EU dalšího pokroku v oblasti **třetí generace schengenských hodnocení**. Uplatňování nového nařízení o schengenském hodnocení znamenalo výrazné zjednodušení a snížení administrativní zátěže (výsledkem nových zpráv o jednotlivých zemích schengenského prostoru bylo šestkrát méně zpráv, což vedlo k nižšímu počtu doporučení), strategičtější zaměření a zefektivnění a větší transparentnost výsledků. K tomu přispělo i zvýšení míry zapojení vnitrostátních koordinátorů v jednotlivých zemích. Kromě toho byla vypracována komplexní strategie školení s cílem vytvořit jednotný vzdělávací rámec pro schengenská hodnocení. Komise bude pokračovat v konsolidaci tohoto nového přístupu pomocí kratších zpráv a menšího počtu doporučení, přičemž se zaměří na důslednější provádění nejdůležitějších strukturálních reforem.

V roce 2024 proběhla **schengenská hodnocení** v Chorvatsku, Polsku, Maďarsku, na Slovensku a v Česku, která osvětlila zejména situaci na východních hranicích EU. Tato hodnocení poukázala na problémy vyplývající ze současného geopolitického prostředí, včetně hybridních hrozeb ze strany Ruska, které mají významné dopady na vnitřní bezpečnost Schengenu. Celkově hodnocení ukázala, že tyto země se účinně podílejí na schengenské architektuře a uplatňují

stanovená pravidla. Vzhledem k vývoji bezpečnostních hrozeb však musíme být připraveni ještě lépe. Přestože zajištění plného dodržování základních práv na hranicích bylo společným problémem, hodnocení Maďarska odhalilo závažné nedostatky v dodržování základních práv během řízení na hranici a řízení o navrácení. Hodnocení byla provedena také na konzulátech Dánska, Norska a Švédska v souvislosti s jejich schengenskými hodnoceními vízové politiky v roce 2022, čímž se konečně podařilo uzavřít nevyřízená hodnocení, která byla odložena kvůli pandemii COVID-19. Kromě toho se uskutečnila jedna neohlášená návštěva v indické Bombaji týkající se uplatňování společné vízové politiky konzuláty Německa, Polska a Španělska.

V rámci hodnotících činností byla zvláštní pozornost věnována také **situaci na vnitřních hranicích**. Ačkoli žádná z hodnocených zemí schengenského prostoru neobnovila během hodnotících návštěv kontroly na svých vnitřních hranicích, některé z hodnocených zemí (Chorvatsko, Polsko, Maďarsko, Slovensko a Česko) byly těmito kontrolami dotčeny, protože je obnovily sousední země. Tuto důležitou otázku zdůrazňoval schengenský koordinátor také během pravidelných dvoustranných a mnohostranných setkání se zeměmi schengenského prostoru. V rámci tohoto strukturovaného dialogu se uskutečnilo 15 setkání mezi zeměmi, které obnovily kontrolu na vnitřních hranicích, a zeměmi, které jsou těmito kontrolami dotčeny. Tato jednání potvrdila cílenou povahu kontrol na vnitřních hranicích a poskytla příležitosti k dalšímu posílení přeshraniční spolupráce s ohledem na zdokonalené nástroje zavedené Schengenským hraničním kodexem, který vstoupil v platnost v loňském roce.

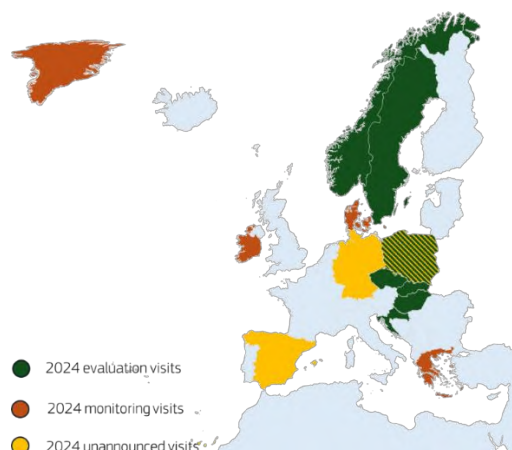
Na základě intenzivnějšího **monitorovacího** úsilí v rámci schengenského hodnotícího a monitorovacího mechanismu byly provedeny opakované návštěvy a ověřovací návštěvy v Řecku (kvůli závažným nedostatkům zjištěným v roce 2021), Irsku (v rámci probíhajícího prvotního hodnocení) a Dánsku. Výsledky všech monitorovacích činností byly zahrnuty do **srovnávacího přehledu stavu Schengenu pro rok 2024**, který byl předložen zemím schengenského prostoru na prosincovém zasedání Rady.

Rok 2024 byl také rokem, kdy se měla naplnit klíčová strategická priorita, kterou stanovila Evropská rada, a to provedení **tematického hodnocení zaměřeného na účinnější navracení**. Přijetí zprávy v prosinci 2024 otevřelo cestu ke konkrétním zlepšením systémů navracení a identifikovalo nedostatky v procesu navracení, které omezují účinnost systému, spolu s osvědčenými postupy zavedenými některými zeměmi schengenského prostoru, které poskytují řešení společných problémů. Výsledky tematického hodnocení se rovněž promítly do návrhu Komise na nový legislativní rámec pro navracení osob, který byl přijat 11. března 2025, a poskytují plán činnosti do doby, než nová pravidla vstoupí v platnost.

Při pohledu do budoucna v tomto významném roce, v němž slavíme 40. výročí Schengenské dohody, která je jedním z klíčových úspěchů integrace EU, zůstává schengenský hodnotící a monitorovací mechanismus ústředním prvkem práce v terénu na provádění schengenské architektury. S ohledem na nový regulační rámec bude aktualizován hodnotící dotazník a Komise upřesní strategické zaměření tím, že (v úzké spolupráci s vnitrostátními koordinátory v jednotlivých zemích) upřesní rozsah hodnocení tak, aby byly upřednostněny oblasti s největším dopadem. To musí být zase doprovázeno přísnějším politickým dohledem, protože

přetrvávající nedostatky v provádění schengenských pravidel nadále narušují jeho řádné fungování. Řešení těchto nedostatků naléhavě vyžaduje konkrétní nápravné opatření.

1. Hodnotící a monitorovací činnosti v roce 2024

Hodnotící činnosti v roce 2024¹

V uplynulém roce odborníci z Komise i ze zemí schengenského prostoru, podporovaní pozorovateli z agentur, úřadů a orgánů EU², prováděli **roční program schengenského hodnocení pro rok 2024**. Hodnocenými zeměmi byly Chorvatsko, Polsko, Maďarsko, Slovensko a Česko. V návaznosti na toto hodnocení přijala Komise **zprávy o zemích schengenského prostoru** pro Chorvatsko³ a Polsko⁴, jakož i hodnotící zprávu o závažných nedostatecích zjištěných v Maďarsku. Byla rovněž dokončena hodnocení Dánska, Norska a Švédska (která byla odložena kvůli omezením vyplývajícím z pandemie COVID-19).

S ohledem na regionální dynamiku, která tyto země ovlivňuje, zejména ty, které jsou vystaveny hybridním hrozbám ze strany Ruska a zneužívání migrace k nátlaku ze strany Běloruska, vysokému migračnímu tlaku a přeshraniční kriminalitě, byla zvláštní pozornost věnována následujícím prioritám:

- spolehlivé správě schengenského prostoru na vnitrostátní úrovni jako předpokladu pro to, aby se země schengenského prostoru mohly účinně zapojit do schengenského systému a plně jej provádět, a to prostřednictvím účinných politických a správních kapacit,
- posílení kapacit v oblasti správy hranic pro účinnou kontrolu vnějších hranic, a to jak za běžných okolností, tak během krizí, včetně důkladného pohotovostního plánování, spolu s plným dodržováním základních práv v rámci evropské integrované správy hranic,

¹ Přehled hodnotících činností v roce 2024 naleznete zde: [Schengenský hodnotící a monitorovací mechanismus – Evropská komise](#).

² Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex); evropský inspektor ochrany údajů (EIOÚ); Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA); Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA).

³ Schengenské hodnocení Chorvatska – shrnutí a doporučení je k dispozici na adrese: [Schengenské hodnocení Chorvatska](#).

⁴ Schengenské hodnocení Polska – shrnutí a doporučení je k dispozici na adrese: [Schengenské hodnocení Polska](#).

- účelným iniciativám v oblasti bezpečnosti se sousedními zeměmi schengenského prostoru založeným na přístupu zaměřeném na celou migrační trasu, který klade důraz na proaktivní spolupráci mezi policejními složkami a bezproblémovou výměnu informací,
- důsledným kontrolám podmínek vstupu třetích zemí v rámci postupů udělování víz a zavedení účinných postupů pro navracení osob, které nemají oprávnění k pobytu v schengenském prostoru,
- využívání rozsáhlých informačních systémů pro podporu všech fází schengenského procesu a zajištění toho, aby jejich rozšířené funkce přinášely hmatatelné výsledky při posilování bezpečnosti, správě vnějších hranic a usnadňování výměny informací při respektování požadavků na ochranu údajů.

Hlavní závěry hodnocení jednotlivých zemí v roce 2024

Obecně lze říci, že hodnocení jednotlivých zemí v roce 2024 poukázala na rostoucí význam schengenské architektury při řešení klíčových problémů, kterým země schengenského prostoru a EU čelí, včetně většího tlaku na vnějších hranicích, řízení vnitřní bezpečnosti tváří v tvář vyvíjejícím se hrozbám a zefektivnění procesů ve všech oblastech. To bylo obzvlášť patrné v hodnocených zemích, zejména těch na východní hranici EU, které mají podobnou regionální dynamiku.

Zatímco některé z hodnocených zemí dosáhly při provádění schengenských pravidel významného pokroku, například pokud jde o posílení ostrahy pozemních hranic a aktivnější policejní spolupráci, jiné země se stále potýkají s problémy, pokud jde o úplné splnění vysokých standardů Schengenu. Zranitelná místa často vznikají z nedostatku specializovaných zdrojů, nesouladu mezi strategickými a operativními prioritami a nedostatečného využívání stávajících technických a právních nástrojů k identifikaci a řešení rychle se vyvíjejících přeshraničních bezpečnostních hrozeb.

Hodnocení v roce 2024 znovu poukazuje na naléhavou potřebu stanovit priority v oblasti schengenských politik, procesů a nástrojů na politické, strategické i operativní úrovni, aby bylo zajištěno jejich účinné provádění v praxi, což přispěje k dobře fungujícímu schengenskému prostoru.

V únoru 2024 uskutečnila Komise **neohlášenou návštěvu** německého, polského a španělského konzulátu v indické Bombaji, aby posoudila společnou vízovou politiku. Cílem bylo posoudit potenciální zranitelná místa tohoto klíčového tranzitního uzlu před vstupem do Schengenu, který je jedním z míst, kde se vydává největší množství krátkodobých víz a kde poptávka po nich neustále roste. Hodnocení umožnilo posoudit některé stížnosti, které Komise pravidelně dostává, na příliš dlouhé čekací doby na schůzky, což může vést mimo jiné ke spekulativnímu podávání žádostí o víza. V této souvislosti hodnotící tým posuzoval jak spolupráci s externími poskytovateli služeb, tak otázky specifické pro danou zemi (např. v případě Německa centralizaci operací v Bombaji). Hodnocení této neohlášené návštěvy dospělo k závěru, že při

uplatňování vízových povinností na konzulátech těchto tří zemí schengenského prostoru nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky a že rozhodnutí o žádostech o udělení víza byla obecně dobře odůvodněná. Mezi opakující se problémy, které stále vyžadují pozornost a zlepšení, patří spolupráce s externími poskytovateli služeb a využívání IT systémů na podporu postupů udělování víz.

Monitorovací činnosti v roce 2024

Průběžné monitorování je základem úsilí v oblasti správy, které umožňuje identifikovat problémy a reagovat na ně se skutečnými a měřitelnými výsledky. Úspěch schengenského hodnotícího a monitorovacího mechanismu – a tím i stabilita samotného Schengenu – proto závisí na účinném provádění doporučených nápravných opatření. Tato opatření jsou přizpůsobena konkrétní situaci v jednotlivých zemích schengenského prostoru a jejich cílem je zlepšit uplatňování schengenských pravidel a zajistit, aby každý členský stát pozitivně přispíval ke kolektivní svobodě a bezpečnosti.

V rámci snahy o posílení monitorovacího rozměru schengenských hodnocení Komise zintenzivnila kontrolu **zpráv o následných opatřeních** předkládaných zeměmi schengenského prostoru s cílem urychleně zjistit případné nedostatky a zpoždění v provádění. Srovnávací přehled stavu Schengenu sice přispěl k tomu, že země schengenského prostoru podávají zprávy důsledněji a pravidelněji, ale zprávy o následných opatřeních stále nejsou předkládány včas. V roce 2024 se s předložením zprávy o následných opatřeních opozdilo sedm zemí schengenského prostoru. Úsilí je také třeba zaměřit také na zlepšení kvality podávání zpráv, aby bylo zajištěno, že poskytované informace jsou relevantní. To umožní Komisi účinně plnit svou monitorovací úlohu a zajistit smysluplnou výměnu, což povede ke konkrétním řešením a zároveň bude možné identifikovat dosažený pokrok i zbývající nedostatky.

V rámci zvýšeného úsilí v oblasti monitorování Komise uskutečnila cílené monitorovací návštěvy, včetně jedné opakované návštěvy k posouzení závažných nedostatků, které byly zjištěny dříve, a tří ověřovacích návštěv k posouzení pokroku v provádění akčních plánů.

Opakovaná návštěva v roce 2024

- **Řecko** (listopad 2024). Vzhledem k závažným nedostatkům zjištěným v roce 2021, pokud jde o postupy a záruky při navracení státních příslušníků třetích zemí bez zákonného práva na pobyt, bylo cílem návštěvy posoudit provádění nápravných opatření. Vzhledem k omezenému pokroku, kterého Řecko dosáhlo, dospěl hodnotící tým k závěru, že závažné nedostatky přetrvávají.

Ověřovací návštěvy v roce 2024

- **Řecko** – správa vnějších hranic (září 2024). Důvodem této návštěvy byl omezený pokrok, který Řecko vykázalo po hodnocení v roce 2021. Návštěva poukázala na nedostatečný pokrok na strategické úrovni a na pozemních hranicích, což vyžaduje naléhavá nápravná opatření.

- **Dánsko** – správa vnějších hranic (prosinec 2024). Cílem bylo posoudit vývoj, který dánské orgány vykázaly v oblasti posílení celkového řízení a koordinace správy hranic. Návštěva potvrdila, že došlo k výraznému zlepšení, je však zapotřebí dalšího úsilí k urychlení úplného zavedení posílené struktury správy hranic podpořené komplexní strategií lidských zdrojů s dostatečným počtem zaměstnanců a řádným školením.
- **Irsko** – vnitřní bezpečnost v návaznosti na probíhající prvotní hodnocení (listopad 2024). Návštěva potvrdila, že zavedením Schengenského informačního systému, včetně nových funkcí, bylo dosaženo významného pokroku v oblasti posílení vnitřní bezpečnosti EU, zlepšení policejní spolupráce však zůstalo omezené. Je třeba vyvinout další úsilí k urychlení činnosti v rámci prvotního hodnocení, čemuž by prospěla silnější správa Schengenu, aby bylo zajištěno rychlé provedení nápravných opatření.

V současné době mají tři země schengenského prostoru stále závažné nedostatky v provádění schengenských pravidel⁵. Schengenský koordinátor úzce spolupracuje s příslušnými vnitrostátními orgány a Komise situaci aktivně sleduje.

V návaznosti na poslední posouzení zpráv o následných opatřeních předložených členskými státy **Komise tímto uzavírá akční plány**⁶ Lichtenštejnska v oblasti Schengenského informačního systému⁷ a policejní spolupráce⁸ a akční plán Slovinska⁹ týkající se dodržování požadavků na ochranu údajů při provádění schengenské architektury, a to v souladu s čl. 21 odst. 3 nařízení o schengenském hodnocení. S ohledem na výsledky hodnotících činností provedených v roce 2024 Komise **technicky uzavřela** akční plány Polska, které byly v době hodnocení stále otevřené¹⁰.

2. Srovnávací přehled stavu Schengenu pro rok 2024

Během zasedání schengenské rady v prosinci 2024 poskytla Komise ministrům zemí schengenského prostoru srovnávací přehled stavu Schengenu pro rok 2024. Srovnávací přehled byl doplněn strategickými prioritami přizpůsobenými jednotlivým zemím, poukázal na dosažený pokrok a zároveň vyzval k většímu úsilí v klíčových oblastech.

⁵ Řecko, Francie a Maďarsko.

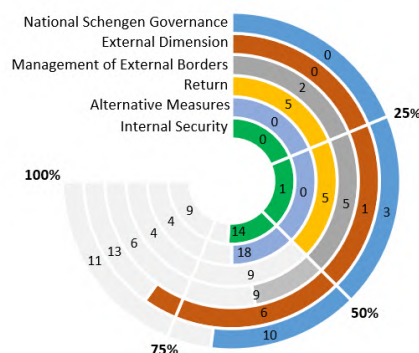
⁶ Akční plány, které ještě nebyly uzavřeny před provedením pravidelného hodnocení Česka, Maďarska a Slovenska v roce 2024, budou uzavřeny prostřednictvím zpráv o zemích schengenského prostoru, které budou přijaty v roce 2025.

⁷ Uzavřen 16. října 2024.

⁸ Uzavřen 1. listopadu 2024.

⁹ Uzavřen 8. listopadu 2024.

¹⁰ COM(2024) 8110 final ze dne 17. prosince 2024.

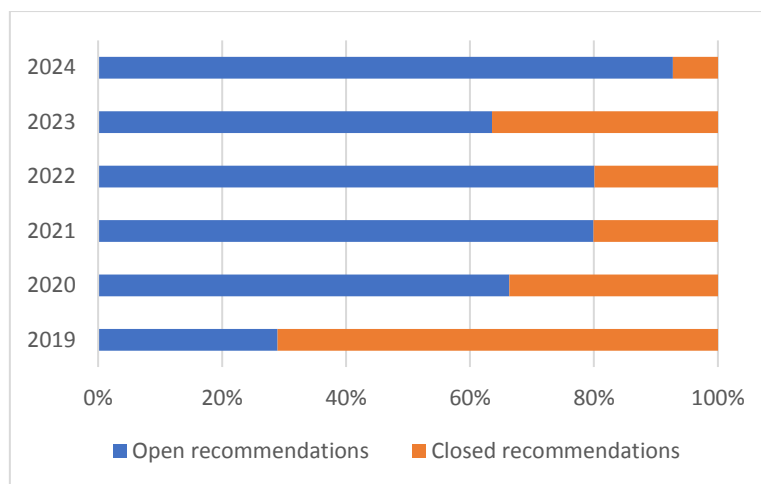

Srovnávací přehled stavu Schengenu pro rok 2024 (souhrnný přehled): celkový stav provádění podle jednotlivých rozměrů

Analýza hodnotících a monitorovacích činností provedených v roce 2024 odhalila pokrok v několika důležitých oblastech, přičemž některé země schengenského prostoru dosáhly rychlého pokroku při provádění svých akčních plánů. Například v oblasti schengenské vízové politiky několik zemí oznámilo horizontální zlepšení při řešení nedostatků v postupech externích poskytovatelů služeb. Zejména Norsko a Švédsko, přestože byly v oblasti víz hodnoceny v roce 2024, dosáhly značného pokroku a blíží se dokončení svých akčních plánů. Stejně tak Kypr vyvinul značné úsilí k provedení požadovaných nápravných opatření a dosáhl výrazného zlepšení v procesu navracení a v Schengenském informačním systému. Hodnocení Polska a Maďarska sice vedla k novým doporučením, ale zároveň poukázala na významný pokrok při provádění nápravných opatření z předchozího hodnotícího cyklu.

Srovnávací přehled stavu Schengenu pro rok 2024 však také potvrdil přetrvávající trend pozorovaný v posledních letech, a to **nerovnoměrné tempo provádění** doporučení na vnitrostátní úrovni po uskutečnění schengenského hodnocení. Přestože srovnávací přehled stavu Schengenu poskytuje přehled o stavu provádění v daném období¹¹, země schengenského prostoru, které byly hodnoceny ve stejném roce a u kterých se tedy předpokládá, že budou v podobných fázích provádění, stále vykazují značně rozdílnou úroveň pokroku. Zatímco například dvě ze zemí schengenského prostoru, které jsou hodnoceny v roce 2025, všechna doporučení již téměř plně provedly, u třetí země tomu tak není.

¹¹ V souladu s metodikou pro srovnávací přehled stavu Schengenu nezahrnuje srovnávací přehled stavu Schengenu pro rok 2024 výsledky Česka, Maďarska, Polska a Slovenska, protože zprávy o jednotlivých zemích s příslušnými doporučeními po pravidelných hodnoceních v roce 2024 ještě nebyly přijaty. Rovněž nebyly zahrnuty Bulharsko a Rumunsko, protože jejich první pravidelné hodnocení se uskuteční až v druhé polovině roku 2025. Země schengenského prostoru, které byly hodnoceny nedávno, v roce 2023 a na počátku roku 2024 (tj. Chorvatsko, Estonsko, Finsko, Lotyšsko a Litva), dosud neměly možnost předložit ani akční plány, které obsahují plánovaná nápravná opatření, jež mají být přijata, ani první zprávy o následných opatřeních, neboť jejich lhůty ještě neuplynuly.

Současný stav provádění doporučení schengenského hodnocení k dubnu 2025

Kromě toho v několika zemích schengenského prostoru **přetrvává** značný počet **dlohodobých nedostatků** i několik let poté, co proběhlo jejich hodnocení. Mnohé z těchto nedostatků se týkají základních aspektů schengenského rámce. Tím se snižuje účinnost schengenského hodnotícího a monitorovacího mechanismu, který plně podporuje fungování, bezpečnost a integritu schengenského prostoru. To zase vytváří kritická slabá místa, která by mohla mít značný negativní dopad na celkové fungování Schengenu, pokud by nebyla rychle odstraněna.

Horizontální prvek, který vyžaduje **naléhavou nápravu**, se týká zavádění rozsáhlých informačních systémů, které jsou základem schengenské architektury – což je zranitelné místo s dalekosáhlými bezpečnostními důsledky pro správu hranic, migraci a prosazování práva. To bylo označeno za hlavní nedostatek nejméně v polovině hodnocených zemí. Navzdory existenci rozšířených funkcí Schengenského informačního systému, které mají posílit bezpečnost a zefektivnit postupy, zůstává jejich plný potenciál nevyužit, protože země schengenského prostoru nevyužívají systém podle požadovaných standardů a možností. Například pět zemí stále nepožizuje záznamy o zranitelných osobách, jako jsou děti, kterým hrozí únos, zatímco jedna země požizuje 75 % takových záznamů. Pouze 16 zemí vytvořilo záznamy pro účely dotazovacích kontrol, čímž v systému vznikají kritické nedostatky: tyto kontroly umožňují získávat informace o osobách nebo souvisejících objektech pro účely stíhání trestných činů a předcházení ohrožení veřejné nebo národní bezpečnosti. Tyto nedostatky ovlivňují bezpečnost Schengenu jako celku.

Země schengenského prostoru zároveň nedostatečně vkládají do systému základní údaje, i když jsou tyto informace na vnitrostátní úrovni snadno dostupné. Na začátku roku 2025 bylo k dispozici přibližně 1,7 milionu záznamů o fyzických osobách, z nichž pouze přibližně 900 000 (52 %) obsahovalo fotografie a pouze přibližně 600 000 (35 %) otisky prstů. Tyto závažné nedostatky značně omezují schopnost zemí identifikovat osoby, zejména ty, které představují bezpečnostní hrozbu. Kromě toho členské státy občas potřebují zlepšit řadu požadavků na ochranu údajů v rozsáhlých informačních systémech a zdokonalit monitorování těchto požadavků. Řešení těchto nedostatků není jen technickou nutností, ale základním požadavkem pro zajištění integrity a bezpečnosti schengenského prostoru.

Komise vyzývá všechny země schengenského prostoru, aby účinně navázaly na výsledky srovnávacích přehledů stavu Schengenu pro rok 2024, a aby případně aktivně spolupracovaly se schengenským koordinátorem. Mají-li doporučení pro země schengenského prostoru **finanční důsledky**, Komise tyto země vyzývá, aby jejich provádění řešily prioritně v rámci vnitrostátních programů fondů EU¹². Přestože jsou k dispozici značné finanční zdroje, finanční prostředky EU často nesměřují tam, kde je jich nejvíce zapotřebí. V rámci nového víceletého finančního rámce je třeba vytvořit silnější vazby mezi doporučeními schengenských hodnocení, posouzeními zranitelnosti a financováním.

3. Tematická schengenská hodnocení pro rok 2024

Tematická schengenská hodnocení poskytují jedinečnou příležitost posoudit stav provádění schengenských pravidel v jednotlivých zemích schengenského prostoru v určitém časovém okamžiku a porovnat postupy mezi zeměmi, které čelí podobným výzvám.

Tematické hodnocení zaměřené na účinnější navracení

Evropská rada v uplynulém roce vyzvala k rozhodným opatřením na všech úrovních za účelem **navýšení počtu návratů** z EU a jejich usnadnění a **urychlení**, a to s využitím všech příslušných politik a nástrojů EU. Účinnější provádění stávajících právních předpisů o navracení spolu s další činností na společném přístupu k navracení podporuje rovněž rychlejší a účinnější provádění Paktu o migraci a azylu.

V reakci na tuto výzvu bylo provedeno **tematické schengenské hodnocení zaměřené na účinnější navracení**, které bylo dokončeno v roce 2024. Zpráva byla přijata v prosinci 2024 a obsahuje průřezovou analýzu stávajících nástrojů, které mohou k tomuto cíli přispět, včetně nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráž, směrnice o navracení, Schengenského hraničního kodexu a Schengenského informačního systému.

Hodnotící tým se skládal z 15 odborníků ze zemí schengenského prostoru, dvou odborníků Komise, jednoho pozorovatele z agentury Frontex a jednoho pozorovatele z Agentury Evropské unie pro základní práva. Tým po celý rok 2024 prováděl důkladnou analýzu a uskutečnil návštěvy Itálie, Norska a Nizozemska, aby posoudil postupy, které vzhledem k jejich specifické povaze nebylo možné účinně posoudit na dálku.

Hodnocení poukázalo na složitost procesů navracení, které se vztahují na různorodou škálu státních příslušníků třetích zemí, včetně:

- osob, které do schengenského prostoru vstoupily legálně, ale překročily dobu platnosti povolení k pobytu nebo oprávněného pobytu (např. státní příslušníci zemí s bezvívězovým stykem),

¹² Fond pro integrovanou správu hranic – Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky, Azylový, migrační a integrační fond a Fond pro vnitřní bezpečnost.

- osob vstupujících nelegálně, které jsou zadrženy na vnějších hranicích, a
- osob zadržovaných na území země schengenského prostoru z důvodu neoprávněného pobytu po legálním nebo nelegálním vstupu.

Z těchto důvodů patří k nejudržitelnějším nástrojům ochrany prostoru svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic účinná návratová opatření.

Vzhledem k tomu, že se jedná o mnoho zúčastněných stran, procesů a mechanismů, zdůraznila zpráva z tematického schengenského hodnocení význam navrácení jako klíčové součásti evropské integrované správy hranic. K dosažení tohoto cíle je nezbytná účinná spolupráce mezi orgány na vnitrostátní i evropské úrovni, dostatečná úroveň připravenosti a lepší výměna informací. To je nezbytné jak pro účinné a informované rozhodování, tak pro vymáhání rozhodnutí o navrácení. To vše může usnadnit Schengenský informační systém. Ve zprávě jsou identifikovány společné problémy týkající se klíčových fází procesu navrácení, včetně jeho zahájení, identifikace státních příslušníků třetích zemí, dobrovolných a nucených návratů, jakož i struktur a mechanismů spolupráce, které tyto procesy podporují.

Na základě hodnotící zprávy přijala Rada doporučení k řešení zjištěných společných problémů¹³. V hodnotící zprávě jsou rovněž uvedeny osvědčené postupy z některých zemí schengenského prostoru, které mohou pomoci při provádění nápravných opatření.

Výsledky tematického hodnocení byly použity v návrhu nového společného přístupu k navrácení, který Komise předložila v březnu 2025¹⁴. Představují plán pro zlepšení vnitrostátních systémů navrácení do doby, než bude plně zaveden nový legislativní rámec.

Následná opatření k tematickému hodnocení zaměřenému na evropskou integrovanou správu hranic

Integrovaná správa hranic je klíčovým cílem EU, jak stanoví čl. 77 odst. 2 písm. d) Smlouvy o fungování Evropské unie. Jejím cílem je usnadnit překračování hranic a zajistit jednotnou vysokou úroveň kontroly hranic na vnějších hranicích EU, a tím přispět k vnitřní bezpečnosti EU a účinnému řízení migrace při dodržování základních práv. Vychází z čtyřstupňového modelu kontroly přístupu a sestává z opatření ve třetích zemích, například v rámci společné vízové politiky, opatření prováděných spolu se sousedními třetími zeměmi, opatření týkajících se ochrany vnějších hranic, analýzy rizik a opatření v rámci schengenského prostoru a navrácení.

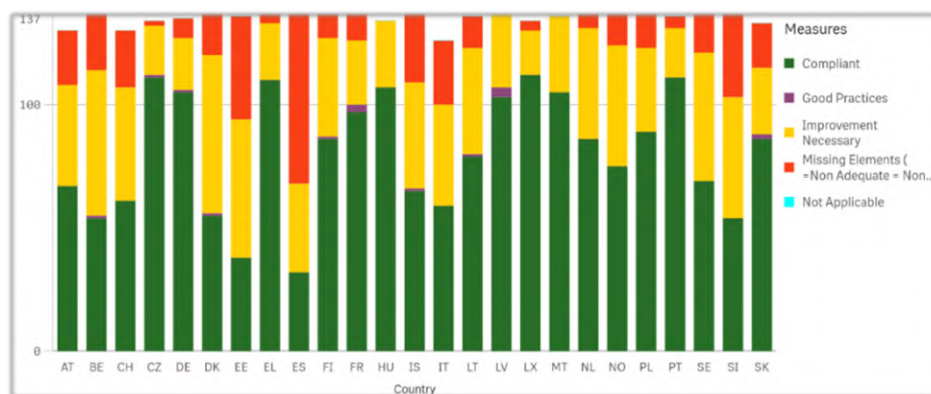
¹³ Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 6. března 2025, kterým se stanoví doporučení týkající se zjištěných společných oblastí ke zlepšení, které jsou výsledkem tematického schengenského hodnocení „Překlenutí nedostatků v jednotlivých státech: na cestě k účinnému systému EU pro navrácení prostřednictvím společných řešení a inovativních postupů“, provedeného v roce 2024

¹⁴ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí společný systém navrácení státních příslušníků třetích zemí neoprávněně pobývajících v Unii a kterým se zrušují směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, směrnice Rady 2001/40/ES a rozhodnutí Rady 2004/191/ES. COM(2025) 101 final.

V letech 2019–2020 bylo provedeno tematické hodnocení vnitrostátních strategií zemí schengenského prostoru pro integrovanou správu hranic. V návaznosti na tematické hodnocení přijala Rada rozhodnutí, kterým se stanoví doporučení k řešení nedostatků zjištěných v tematickém hodnocení vnitrostátních strategií členských států pro integrovanou správu hranic v období 2019–2020¹⁵. V doporučení byly určeny nejdůležitější aspekty, které by země měly zvážit při revizi svých vnitrostátních strategií.

Ve druhé polovině roku 2024 Komise a odborníci ze zemí schengenského prostoru¹⁶, společně s pozorovatelem z agentury Frontex a Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž, prověřovali, jakého pokroku bylo doposud dosaženo. Zkoumali, do jaké míry jsou revidované vnitrostátní strategie v souladu s politickými prioritami EU, přičemž se zaměřili na mechanismy správy, plánování zdrojů a strategické cíle. Hodnocení posoudilo, pomocí 140 ukazatelů, do jaké míry byla provedena doporučení z předchozího hodnocení, a určilo oblasti, které vyžadují další pozornost.

Tato komplexní analýza je klíčovým nástrojem pro zvýšení soudržnosti a operační účinnosti správy Schengenu a zefektivnění provádění evropské integrované správy hranic na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni.

Výsledky hodnocení

Výsledky ukazují výrazné zlepšení, což je známkou toho, že země jsou plně odhodlány dosáhnout pokroku v souladu s cyklem víceleté strategické politiky pro evropskou správu hranic. Mezi hlavní zlepšení od provedení hodnocení v letech 2019–2020 patří silnější mechanismy správy na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU, soudržnější přístup k ochraně hranic založený na rizicích a lepší strategické plánování finančních zdrojů. Ústředním prvkem vnitrostátních strategií se stalo zejména navracení, což posiluje integrovaný přístup tím, že je zahrnuto také řízení migrace, přesto je nadále nutná další harmonizace. Dalším významným krokem vpřed je zvýšený důraz na vnitřní bezpečnost, který je nyní ve všech zemích schengenského prostoru základním pilířem integrované správy hranic.

¹⁵ Dokument Rady 6755/21 ze dne 8. března 2021.

¹⁶ Belgie, Francie, Itálie, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rumunsko a Řecko v čele s Norskem.

Stále však přetrvávají nedostatky. Vnitrostátní strategie často nejsou sladěny s plánováním kapacit, zejména v oblasti lidských zdrojů, školení a investic do infrastruktury a vybavení. Kromě toho je spolupráce mezi orgány stále roztržštěná, což omezuje účinnost struktur řízení. Tyto přetrvávající nedostatky, které byly zjištěny již v předchozím hodnocení, poukazují na potřebu další integrace a strategické koordinace, aby bylo možné zajistit skutečně jednotný a odolný systém evropské integrované správy hranic.

Následná opatření k tematickému hodnocení zaměřenému na pašování drog do schengenského prostoru

Vzhledem k výraznému nárůstu pašování drog do EU, o čemž svědčí rekordní záchyty kokainu¹⁷, bylo od února do listopadu 2023 provedeno tematické hodnocení s cílem určit osvědčené postupy v oblasti vnitrostátních kapacit zemí pro boj proti pašování drog do EU. V důsledku toho přijala Rada v březnu 2024 prováděcí rozhodnutí¹⁸, které stanoví doporučení týkající se zavedení osvědčených postupů zjištěných v roce 2023 při tematickém schengenském hodnocení.

Vzhledem k tomu, že hlavním cílem tohoto tematického schengenského hodnocení bylo identifikovat osvědčené postupy, byly země schengenského prostoru vyzvány, aby posoudily přidanou hodnotu a proveditelnost začlenění těchto postupů do svých vnitrostátních rámců a případně je konzultovaly se zeměmi, které je již zavedly.

Z 27 hodnocených členských států a přidružených zemí předložily Komisi a Radě akční plány všechny země kromě jedné. Komise obdržela akční plány od Belgie, Česka, Dánska, Estonska, Finska, Chorvatska, Islandu, Itálie, Litvy, Lichtenštejnska, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malt, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

V roce 2024 Komise tyto akční plány předložené ke kontrole provádění doporučení Rady požadující, aby země analyzovaly a zvažily provádění osvědčených postupů zjištěných během tematického hodnocení ve svých vnitrostátních systémech, přezkoumala¹⁹.

Z předložených akčních plánů vyplývá, že nejvíce osvědčených postupů hodlají zavést nebo již zavedly členské státy Belgie, Česko, Dánsko, Estonsko, Chorvatsko, Malta, Nizozemsko, Rakousko a Řecko. Nejvyšší celkovou míru provádění navíc vykazují osvědčené postupy při mapování toků nelegálních drog, což svědčí o silném kolektivním odhodlání a významném pokroku při identifikaci toků nelegálních drog do schengenského prostoru. Naproti tomu osvědčené postupy pro vytváření bariér a zvyšování odolnosti logistických uzlů vykazují

¹⁷ Čtvrtý komplexní přehled o trzích s nelegálními drogami v Evropské unii, který provedl Europol a Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA – od července 2024 přejmenované na Agenturu Evropské unie pro drogy (EUDA)).

¹⁸ Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 5. března 2024, kterým se stanoví doporučení týkající se zavedení osvědčených postupů zjištěných v roce 2023 při tematickém schengenském hodnocení schopnosti členských států v oblasti policejní spolupráce, ochrany vnějších hranic a řízení informačních systémů pro boj proti obchodu s drogami směřujícímu do Unie.

¹⁹ V souladu s čl. 21 odst. 2 prvním pododstavcem nařízení (EU) 2022/922.

pozoruhodně nízkou celkovou míru provádění, což poukazuje na značné problémy, které mohou vyplývat z omezených zdrojů, operačních složitostí nebo rozdílných vnitrostátních priorit. Absence výrazného pokroku v této oblasti je obzvláště znepokojivá vzhledem ke strategickému významu logistických uzlů, které v boji proti obchodu s drogami představují kritická zranitelná místa. Řešení těchto problémů bude vyžadovat lepší koordinaci, cílené financování a větší technickou podporu pro země, které mají v této oblasti problémy.

Na základě informací uvedených v akčních plánech **považuje Komise všechny předložené akční plány za uzavřené**, s jednou výjimkou. Provádění osvědčených postupů bude i nadále sledováno prostřednictvím pravidelných schengenských hodnocení v souladu s víceletým programem hodnocení stanovených v prováděcím rozhodnutí Rady.

4. Situace na vnitřních hranicích

Dne 1. ledna 2025 byly zrušeny kontroly na vnitřních pozemních hranicích s Rumunskem a Bulharskem, takže na zrušení kontrol na vnitřních hranicích čeká pouze jeden členský stát EU, Kypr.

Dne 10. července 2024 vstoupil v platnost revidovaný Schengenský hraniční kodex²⁰, který stanoví nový rámec pro znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s revidovanými lhůtami a přísnějšími požadavky na monitorování a podávání zpráv. Na základě těchto nových pravidel přijala Komise prováděcí rozhodnutí, kterými se vytváří vzor pro oznámení zemí o znovuzavedení nebo prodloužení ochrany vnitřních hranic, spolu s jednotným formátem pro podávání zpráv o znovuzavedení nebo prodloužení ochrany vnitřních hranic²¹.

Od vstupu novelizovaného Schengenského hraničního kodexu v platnost **obnovilo ochranu hranic na svých vnitřních hranicích deset zemí schengenského prostoru**²². Šest členských států (tj. Dánsko, Francie, Německo, Norsko, Rakousko a Švédsko) mělo hraniční kontroly zavedeny již delší dobu před vstupem novelizovaného Schengenského hraničního kodexu v platnost. Německo následně rozšířilo zeměpisnou působnost těchto kontrol na všechny své vnitřní hranice. Nizozemsko poprvé oznámilo znovuzavedení hraničních kontrol na všech svých pozemních a vzdušných hranicích. Bulharsko po zrušení kontrol na vnitřních hranicích ochranu svých pozemních hranic jako preventivní opatření dočasně obnovilo.

Komise uplatňuje nové lhůty a oznamovací povinnosti u všech opětovných zavedení a prodloužení, která byla oznámena od vstupu novelizovaného kodexu v platnost.

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex).

²¹ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2025/315 ze dne 14. února 2025, kterým se stanoví vzor pro oznámení o dočasném znovuzavedení nebo prodloužení ochrany vnitřních hranic. C/2025/902; prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2025/308 ze dne 14. února 2025, kterým se stanoví jednotný formát zprávy o znovuzavedení nebo prodloužení ochrany vnitřních hranic v souladu s článkem 33 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399. C/2025/905.

²² Přehled naleznete zde: [Temporary Reintroduction of Border Control – European Commission](#) (Dočasné znovuzavedení ochrany hranic – Evropská komise).

V rámci probíhajícího dialogu o ochraně vnitřních hranic je Komise v úzkém kontaktu se zeměmi, které obnovily kontroly na vnitřních hranicích, i se zeměmi, které jsou tímto obnovením dotčeny. Tyto diskuse podpořily výměnu informací mezi dotčenými zeměmi, jakož i mezi Komisí a zeměmi schengenského prostoru. Komise zdůraznila, že země jsou povinny přijmout zmírňující opatření, aby co nejvíce omezily dopad hraniční kontroly na přeshraniční cestování, nákladní dopravu²³ a fungování přeshraničních regionů. Diskuse byly rovněž zaměřeny na další pokrok v návaznosti na doporučení Komise z listopadu 2023 o alternativních opatřeních pro řešení závažných hrozeb pro veřejný pořádek a národní bezpečnost²⁴.

Současně byly v rámci schengenského hodnocení provedeného v roce 2024 provedeny návštěvy středisek policejní a celní spolupráce a policejních stanic v regionech při vnitřních hranicích. Cílem těchto návštěv bylo ověřit, zda příslušné struktury a postupy zajišťují včasnou výměnu informací a účinné společné operace, které se zaměřují na přeshraniční trestnou činnost, nelegální migraci a ohrožení veřejné bezpečnosti. Celkovým smyslem těchto hodnocení bylo a) zajistit účinné sdílení informací a operativní spolupráci mezi donucovacími orgány, a tím posílit vnitřní bezpečnost, a b) identifikovat oblasti, které vyžadují zlepšení nebo nápravná opatření. Tyto monitorovací činnosti a diskuse odhalily nesystematickou povahu kontrol.

Komise se rovněž snaží zajistit, aby žádná země schengenského prostoru nebo přeshraniční region nebyly obnovením kontrol na vnitřních hranicích obzvláště postiženy, zejména ty, které mají jedinečnou zeměpisnou polohu. K řešení případů, kdy znovuzavedení ochrany vnitřních hranic způsobuje vážné potíže v každodenním životě jednotlivců i podniků, jsou přijímány příslušné kroky.

Komise rovněž podpořila operativní spolupráci mezi zeměmi schengenského prostoru s cílem účinněji a efektivněji řešit problémy členských států v oblasti bezpečnosti a migrace. Komise také podpořila rozvoj regionální spolupráce podél migračních tras a aktivně se zapojila i do spolupráce se třetími zeměmi. V zájmu zajištění rychlého, ale také řádného navracení nelegálních migrantů na vnitřních hranicích musí země schengenského prostoru uplatňovat své již existující dvoustranné dohody o zpětném přebírání osob, nebo případně uzavřít operativní ujednání, která zavedou postup předávání podle novelizovaného Schengenského hraničního kodexu.

Od vstupu novelizovaného Schengenského hraničního kodexu v platnost prodloužil ochranu vnitřních hranic zatím jeden členský stát, Německo. Na žádost Lucemburska již Komise zahájila konzultaci²⁵. To vedlo k uskutečnění setkání na operativní a ministerské úrovni, jejichž

²³ Podle sdělení Komise o zavádění zelených pruhů by se nákladní vozidla při překračování vnitřních hranic transevropské dopravní sítě (TEN-T) neměla potýkat s celkovým zpožděním přesahujícím 15 minut, a to bez ohledu na druh zboží, které převázejí. Komise nadále pořádala setkání se sítí vnitrostátních kontaktních míst pro dopravu, jakmile byly zjištěny potenciální problémy, které by mohly negativně ovlivnit tok silniční dopravy v rámci vnitřního trhu.

²⁴ Doporučení Komise ze dne 23. listopadu 2023 o spolupráci mezi členskými státy s ohledem na závažné hrozby pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích. C(2023) 8139 final.

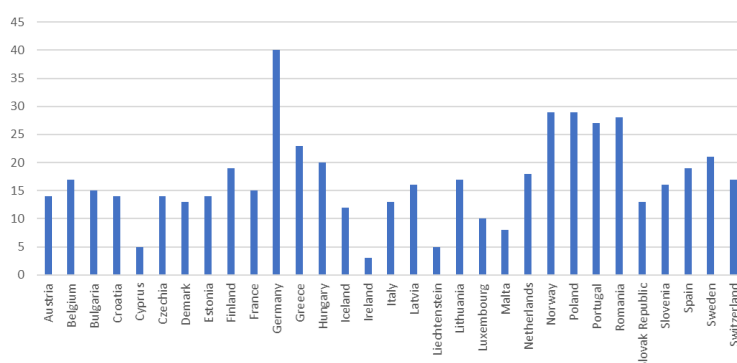
²⁵ V souladu s článkem 27a nařízení (EU) 2016/399.

cílem bylo řešit praktické překážky přeshraničních toků a posílit spolupráci na alternativních operativních opatřeních. Komise je i nadále odhodlána podporovat zásady volného pohybu a bezpečnosti v celém schengenském prostoru a v nadcházejícím schengenském cyklu bude podle potřeby přijímat další opatření, včetně vydávání stanovisek, jak je uvedeno v revidovaném Schengenském hraničním kodexu.

5. Nástroje schengenského hodnocení a monitorování

V listopadu 2024 Komise vytvořila **skupinu schengenských hodnotitelů pro rok 2025**. V souladu s požadavky schengenského hodnotícího a monitorovacího mechanismu určily téměř všechny země schengenského prostoru alespoň jednoho odborníka. Pouze jedna země se tohoto jmenování zdržela s odůvodněním, že by to mělo podstatný vliv na plnění vnitrostátních úkolů²⁶, a proto nebyla schopna jmenovat alespoň jednoho odborníka pro každou oblast schengenského systému²⁷.

Celkem bylo jmenováno 545 **vnitrostátních odborníků**, z nichž **525** bylo vybráno do skupiny pro rok 2025, přičemž zohledněna byla obecná i zvláštní kritéria stanovená v nařízení (EU) 922/2022 a v příslušné výzvě pro členské státy²⁸.

Počet vybraných odborníků podle zemí schengenského prostoru (2025)

Pro účely zajištění vysoce kvalitní skupiny odborníků pro hodnotící a monitorovací činnosti **byla v roce 2024 vypracována strategie školení v oblasti schengenských hodnocení**. Strategie stanoví hlavní aspekty činnosti školení v oblasti schengenského hodnocení na základě krátkodobých a střednědobých cílů, a to s cílem zavést soudržnou metodiku pro společný a integrovaný rámec odborné přípravy pro schengenská hodnocení. Jejím cílem je mimo jiné vytvořit společné osnovy pro všechny vzdělávací činnosti, posílit řízení provádění odborné přípravy a zefektivnit výběr účastníků odborné přípravy, a tím zlepšit součinnost se skupinou schengenských hodnotitelů. V roce 2024 bylo v rámci tohoto společného rámce **vyškoleni 90 odborníků, kteří byli certifikováni** jako schengenští hodnotitelé.

V lednu 2025 se uskutečnil třetí **seminář koordinátorů pro jednotlivé země a vedoucích odborníků**, na němž se sešli koordinátoři zemí schengenského prostoru a Komise spolu s

²⁶ V souladu s čl. 17 odst. 2 nařízení (EU) 2022/922.

²⁷ Dánsko nejmenovalo odborníka na policejní spolupráci.

²⁸ Ustanovení čl. 15 odst. 1 nařízení (EU) 2022/922.

určenými vedoucími odborníky pro hodnocení v letech 2024 a 2025. Mezi více než 40 vedoucími odborníky ze zemí schengenského prostoru, kteří představují komunitu více než 500 schengenských hodnotitelů, proběhla výměna strategických názorů na budoucnost schengenského prostoru a zejména na to, jak zkvalitnit rámec pro správu na evropské i vnitrostátní úrovni. Cílem semináře bylo rovněž připravit vnitrostátní koordinátory v jednotlivých zemích a vedoucí odborníky na schengenské hodnotící činnosti v roce 2025.

6. Výhled do budoucna: hodnotící a monitorovací činnosti v roce 2025

V roce 2025 **uplyne 40 let** od podpisu Schengenské dohody dne 14. června 1985. Tento milník bude po celý rok určovat agendu správy Schengenu a znovu potvrzovat, že Schengen je symbolem našeho společného úspěchu, tedy bezpečné a sjednocené Evropy, která přináší prospěch jak evropským občanům, tak podnikům. Tento významný úspěch slavíme s vědomím, že Schengen zůstane jádrem priorit Komise a základním strategickým aktivem pro orientaci ve vyvíjející se geopolitické situaci.

Schengenský hodnotící a monitorovací mechanismus bude i nadále odrážet dynamickou a vyvíjející se povahu schengenského projektu a zajistí jeho odolnost a účinnost v měnícím se prostředí. Byly přijaty nové právní požadavky, zejména ty, které vyplývají z Paktu o migraci a azylu (např. nařízení o prověřování, nařízení o řízení o návratu na hranicích), a ty, které souvisejí s novou digitální architekturou podporující správu hranic a vnitřní bezpečnost schengenského prostoru (např. nařízení o interoperabilitě, postupy v rámci systému ETIAS, přístup donucovacích orgánů do systému EES, ETIAS, interoperabilita, směrnice o výměně informací).

Na základě toho Komise po konzultaci se zeměmi schengenského prostoru a příslušnými orgány EU v roce 2025 zreviduje²⁹ **standardní schengenský dotazník**. Aktualizovaný dotazník rovněž posílí strategické aspekty, které jsou základem dobrého fungování schengenského prostoru, jako je správa Schengenu a využívání souvisejících finančních nástrojů EU.

V souladu s víceletým programem hodnocení na období 2023–2029 bude proveden **roční program hodnocení na rok 2025**³⁰. Ten zahrnuje pravidelná hodnocení Švýcarska, Slovinska a Rakouska, jakož i hodnocení Bulharska a Rumunska po jejich plném začlenění do schengenského prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích. Pokud jde o **monitorovací činnosti** pro rok 2025, Komise plánuje návštěvy Francie (která se již uskutečnila v březnu 2025), Řecka (září 2025) a Portugalska.

	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec - srpen	září	říjen	listopad	prosinec
Pravidelné hodnocení	Švýcarsko		Slovinsko		Rakousko			Rumunsko		Bulharsko	

²⁹ V souladu s článkem 14 nařízení (EU) 2022/922.

³⁰ Roční program hodnocení na rok 2025 je k dispozici na adrese [Roční hodnocení](#).

Prvotní hodnocení						
Tematické hodnocení						

Vzhledem ke specifické úloze **tematických hodnocení** při identifikaci a řešení průřezových problémů schengenského prostoru, jako byly v předchozích dvou letech obchod s drogami a navracení, považuje Komise po konzultacích se zeměmi schengenského prostoru za vhodný okamžik pro zahájení dalšího tematického hodnocení rok 2026. Vzhledem k probíhající válce na Ukrajině a přetrvávajícím zvýšeným bezpečnostním rizikům by se toto hodnocení zaměřilo na identifikaci mezer a zranitelných míst v schengenské hraniční a bezpečnostní architektuře s cílem posílit její soudržnost a zvýšit celkovou úroveň vnitřní bezpečnosti.

Kromě toho bude Komise v roce 2025 nadále sledovat kroky navazující na probíhající prvotní hodnocení, aby podpořila technickou připravenost obou dotčených zemí. Pokud jde o **Kypr**, mohly by se nezbytné návštěvy³¹ uskutečnit ještě v roce 2025, pokud kyperské orgány provedou požadovaná nápravná opatření. Pokud jde o **Irsko**, Komise hodlá v první polovině roku 2025 vydat schengenskou zprávu týkající se justiční spolupráce v trestních věcech, spolupráce v oblasti drog a článku 26 Schengenské úmluvy. Pokud bude výsledek pozitivní a budou rychle provedena nápravná opatření i v dalších příslušných oblastech, zejména v oblasti policejní spolupráce, umožní to Radě uvést tato ustanovení v Irsku v platnost a povede to k posílení schengenské spolupráce.

Komise v roce 2025 rovněž zintenzivní své úsilí o podporu bezproblémové integrace schengenských požadavků pro země usilující o připojení k EU. Vzhledem k tomu, že **kandidátské země EU** jsou kandidátskými zeměmi Schengenu, má proces rozšiřování EU pro Schengen významné důsledky. Kandidátské země EU musí splňovat všechny schengenské požadavky v době svého vstupu do EU, i když některá schengenská práva, jako je plný aktivní přístup ke všem informačním systémům, právo vydávat schengenská víza a právo zrušit kontroly na vnitřních hranicích, budou platit až v pozdější fázi. Komise bude s kandidátskými zeměmi úzce spolupracovat, aby byl schengenský systém v době jejich vstupu do EU zakotven v plně funkčním vnitrostátním rámci správy schengenského prostoru. To vyžaduje důkladnou přípravu, včetně provádění schengenských akčních plánů, jak je uvedeno ve sdělení o politice rozšíření EU pro rok 2024³².

A konečně, pokud jde o školení, zavedení **společných osnov** v kurzech počáteční odborné přípravy v roce 2024 vytvořilo pevný základ pro koncipování budoucích školení. Další činnosti týkající se počáteční odborné přípravy jsou naplánovány na jaro, léto a podzim 2025.

³¹ Článek 23 nařízení (EU) 2022/922.

³² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Sdělení o politice rozšíření EU pro rok 2024. COM(2024) 690 final.